

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry (ILYY)
Luontomuseo/Kirkkopuistonkatu 9,
74100 Iisalmi
iisalmi.luontomuseo@gmail.com
puh. 0407212618
Y-tunnus 0758532-0

Vesistöinsinööri Tuulikki Miettinen, Pohjois-Savon ELY-keskus,
s-posti tuulikki.miettinen(at)ely-keskus.fi
viite: Tuulikki Miettisen sähköposti 30. elokuuta 2017

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistyksen (ILYY) kommentteja Kiuruvesi-järven säännöstelyn uudistamisesta ja Kiurujoen perkaushankkeesta

Kiuruvesi-järven säännöstelyn uudistamisessa tulisi soveltaa pikaisesti harkinnanvaraista YVA:a hankkeen vaikutusalueen laajuuden ja erilaisten intressien sovittamisen vuoksi. Saamissamme asiakirjoissa ei ole suunnittelussa riittävästi tuotu esiin haitallisia vaikutuksia Kiurujokeen. Niistä keskeisin vaikutus on Niskakosken katoaminen perkauksessa.

Hankeselvityksen mukaan Kiuruveden tulvia olisi mahdollista alentaa maksimissaan 20 - 30 cm perkaamalla Kiurujoen Saarikoskessa olevan ns. Neulatammen ja Niskaniemen välistä jokiuomaa. "Perkauksilla voitaisiin alentaa etenkin rankkasateista aiheutuvia kesätulvia."

Selvityksessä monien vaikutusten arviointi on jäänyt kesken. Vakavinta on että suunnittelussa on jätetty huomiotta Niskakoskensaaren suojelualue ja suojeluverkostossa hyvin poikkeuksellinen, aarniomainen lehtokasvillisuus. Niskakoskensaari eli "Valtionsaari" on rauhoitettu 1970-luvulla (Liikenneviraston edeltäjän) viranomaispäätöksellä kokonaisuudessaan. Rauhoituspäätös osoittaa kuinka huomattavia metsien- ja lehtojensuojeluarvoja saarella tiedettiin olevan.

Vesialueiden luontoselvitykset puuttuvat kokonaan, mikä on este tulevalle luvittamiselle. Vähintäänkin tulisi dokumentoida Niskaniemen perkuualueen vesikasvillisuus. Luontodirektiivin liitelajien esiintyminen voi olla este myöntää perkuulupa.

HANKE ON LAITON PUUTTUVIEN SELVITYSTEN VUOKSI

Hankkeessa on keskitytty vaikutuksiin jotka kohdistuvat Kiuruvesi-järveen. Itse Kiurujoki, johon vaikutukset ovat epäilemättä suuret, on pääosin jätetty tarkastelujen ulkopuolelle. PosELY ei voi vedota maakuntakaavan veneilyreitti-merkintään, koska missään vaiheessa ei ole selvitetty luontovaikutuksia. Sekä kaavoissa että lupahankkeissa vaikutukset tulee arvioida ennakoita. Näin ei ole menetelty Kiurujoen Niskakosken osalta. Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 9 §:n mukaan kaavan tulee perustua suunnitteluun jossa on arvioitu merkittävät vaikutukset. Tämä edellyttää tutkimuksia ja selvityksiä. Näin ollen pidämme Kiurujoen osalta maakuntakaavaa puutteellisiin arviointeihin perustuvana.

Hankkeen mielekkyyttä on arvioitava myös vesipuitedirektiivin näkökulmasta. Vaikka Kiurujoen on muunneltu ja säännöstelty vesistö vesienhoitosuunnitelmassa, on perkauksen pääkohde **luonnontilainen** Niskakoski. Se on Kiurujoen arvokkain osa. Vesipuitedirektiivin tavoitteet ovat tiukemmat kuin kansallisen vesi- ja ympäristölainsäädännön. On siis mahdollista, että luvanmukaisesta toiminnasta aiheutuu direktivissä tarkoitettu vahinko. Ennen kuin PosELY hakee perkauslupia, tulee sen harkita onko hyöty viljelymaille perkuukustannusten ja -haittojen veroista. Luvan saaminen ei anna suojaa mahdollisia direktiivirikkomisia vastaan.

Läjäytysreiteistä tulisi ehdottomasti poistaa Niskakoskensaaren kautta kulkeminen. Läjäytyksestä ei voi lausua sen tarkemmin koska saamissamme asiakirjoissa ei ole mainintaa asiasta.

On huomioitava, että perkaukseen välittömästi rajautuen on vedenalaisia arkeologisia kohteita, kuten myllyn raunio ja johderakenteet Luupujoensuussa, Kiurujoen puolella.

Vuonna 2017 ilmoitettiin, että PosELY harkitsee lupahakemusta perkauksesta joka sisältyy Kiuruvesi-järven säännöstelysuunnitelmiin. Kiurujoen hankkeesta ei ole tehty mitään luontoselvitystä. Hankkeen kustannukset olisivat vähintään noin 250 000 €. Yksityiskohtaisen hankesuunnittelun käynnistäminen on ennenaikaista ja huonoa hallintoa ilman Runnin yleisötilaisuutta.

Pyydämme vastausta, milloin Kiuruveden säännöstelyn tarkistamissuunnitelma vahvistetaan.

22.9.2017

Jarmo Yliluoma
pj

Pertti Kaarakainen
taloudenhoitaja

Liite: sähköposti Tuulikki Miettinen

----- Edelleenlähetetty viesti -----

Lähtettäjä: Miettinen Tuulikki (ELY) <tuulikki.miettinen@ely-keskus.fi>

Päiväys: 30. elokuuta 2017 klo 12.31

Aihe: VS: Kiurujärven säännösterlyn tarkistamissuunnitelma

Vastaanottaja: Jarmo Yliluoma <jyliluoma@gmail.com>

Hei!

Latasin Kiuruveden säännöstelyn tarkistamissuunnitelmaluonnoksen sekä aiemmin valmistuneen Kiurujoen perkaussuunnitelman OneDriveen, josta sen voi ladata käyttöön 15.9.2017 mennessä. Ohessa linkki:

https://taimi-my.sharepoint.com/personal/tuulikki_miettinen_ely-keskus_fi/_layouts/15/guestaccess.aspx?folderid=0725dd473300a4ac480a0f2cf7ac567c7&authkey

=ARb2otmcsewHjR0OT70hau8&expiration=2017-09-14T21%3a00%3a00.000Z

Kommentteja voi lähettää minulle 22.9.2017 saakka. ELY-keskus tekee päätöksen luvan hakemisesta hankkeelle tämän vuoden aikana. Mikäli hankkeelle haetaan lupaa, aluehallintovirasto kuuluttaa hankkeen osana lupakäsittelyä. Tällöin kaikilla asianosaisilla on mahdollisuus ilmaista siitä mielipiteensä.

Terveisin

Tuulikki Miettinen

Johtava vesitalousasiantuntija

tuulikki.miettinen@ely-keskus.fi

0295 026 828, vaihde 0295 026 500

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Pohjois-Savon ELY-keskus, Kallanranta 11, PL 2000, 70101 Kuopio

www.ely-keskus.fi/pohjois-savo

Löydät meidät myös twitteristä:

<https://twitter.com/POSELYkeskus>